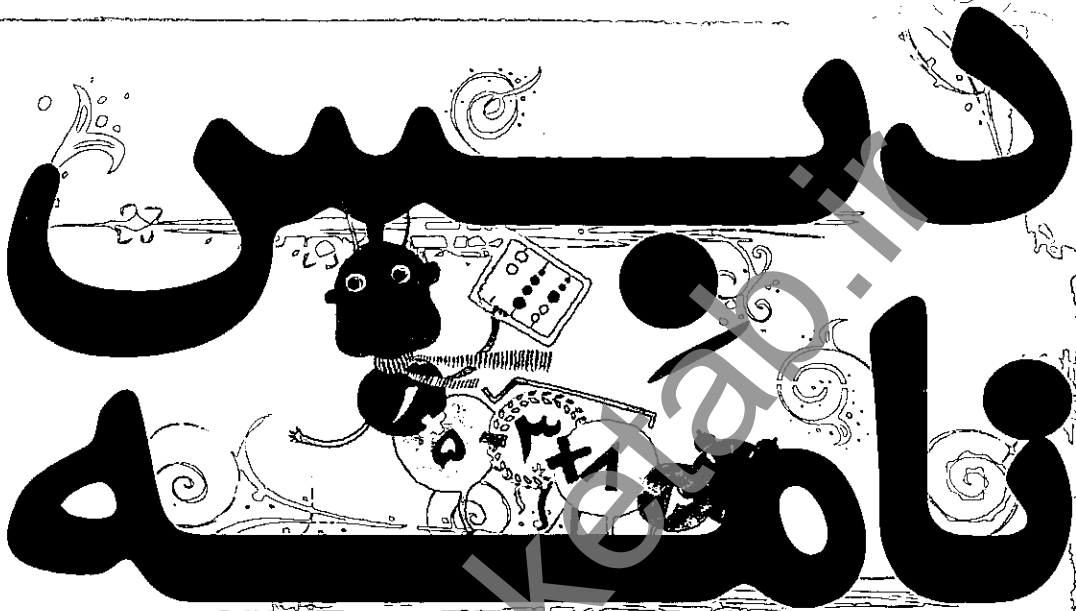

به نام خدا

دوم دبستان

نیم سال دوم

نام‌ها

سیدرضا تهامی، نغمه فرحزادی، معصومه اکبروند
سیدعلی حسینی، سحر رحمتی، هنگامه اقتداری
سارا عدل خواه، آرزو عقابی، سیدرضا رضوی
شبیم طاهر خانی، آنیتا احمدی، الناز خسروشاهی و آسیه حسن زاده

تصویرگران: ثریا شریعت، سحر کریمیان و هانیه باباربیع

دبستان نامه‌ی ریاضی

دوم دبستان

نیم‌سال دوم

پدیدآورندگان:

سرپرست و برنامه‌ریز کتاب‌های دبستانک: سیدرضا تهامی
مشخصات نشر: تهران، نشر فردین (مدیر مسئول: فردین مهاجری)

طراحی و اجرای الگوی آموزشی و پارینی متن نهایی: سیدرضا تهامی
با همکاری ژوزف باباخان
هنگامه اقتدار نائینی
مسئول درس ریاضی: سیدرضا تهامی
نقشه‌های مفهومی: سحر رحمتی
طراحان سؤال: نغمه فرحزادی، معصومه اکبروند
ویراستار تخصصی: سارا عدل خواه
ویراستار فنی: آرزو عقابی
انتخاب و تنظیم داستان (سواد خواندن): شبنم طاهرخانی، سیدرضا رضوی
یادگیری با نمایش: آیتا احمدی
بازی کنیم: آینه حسن زاده
پرسه در تاریخ: الناز خسروشاهی
فلسفیدن: سیدرضا تهامی

مدیر اجرایی: آرزو عقابی
مدیر هنری و طراحی جلد: حسین صابری
صفحه‌آرا: ثریا شریعت
تصویرگران: ثریا شریعت، سحر کریمیان و هانیه بابابریع
مشخصات ظاهری چاپ: ۶۴ صفحه، دو رنگ
شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۶۶۵۰ - ۹۹ - ۹
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
رده‌بندی کنگره: QA۱۳۹ / ۵۲۸ ۱۳۹۲
رده‌بندی دیوئی: ۵۱۰/۷۶
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۳۳۴۱۶۱۸

چاپ اول: ۱۳۹۲
شمارگان: ۱۰۰۰

کتاب‌های دبستانک (نشر فردین) فقط از تصویرهای اختصاصی بهره می‌برد و از تصویرهای آماده‌ی کامپیوتری یا غیر آن استفاده نمی‌شود.

حق چاپ و انتشار مطالب به هر شکل محفوظ و مخصوص نشر فردین است.

در این کتاب می خوانید

فصل ۵

اندازه گیری طول / اندازه گیری دقیق تر / حدس و آزمایش
واحد سانتی متر / واحد میلی متر

صفحه	
۷	آن چه تاکنون یاد گرفته ایم
۸	نقشه ی مفهومی
۹	و اکنون یاد می گیریم که ...
۱۱	به این پرسش ها پاسخ دهید
۱۳	بازی کنیم (اندازه بگیرا)
۱۴	و حالا به این پرسش ها پاسخ دهید
۱۶	نیم ساعت معلمی / باز ترسیم نقشه ی مفهومی
۱۷	یادگیری با نمایش (ترازوی خواب)
۱۸	سواد خواندن (وای از دهانی که بی موقع باز شود)
۱۹	و اکنون نوبت پاسخ به این پرسش ها است
۲۱	پرسه در تاریخ (اندازه گیری فرعون!)
۲۱	یادداشت شخصی
۲۲	فلسفیدن (اندازه ی هر چیز)

فصل ۷

قسمتی از یک واحد / نمایش کسر ها / مفهوم احتمال / احتمال و کسر

صفحه	
۳۷	آن چه تاکنون یاد گرفته ایم
۳۸	نقشه ی مفهومی
۳۹	و اکنون یاد می گیریم که ...
۴۲	به این پرسش ها پاسخ دهید
۴۴	بازی کنیم (قدم به قدم، رنگ به رنگ)
۴۴	و حالا به این پرسش ها پاسخ دهید
۴۷	نیم ساعت معلمی / باز ترسیم نقشه ی مفهومی
۴۸	یادگیری با نمایش (شمارش شکلات)
۴۹	سواد خواندن (دشمن علیه دشمن)
۴۹	پرسه در تاریخ (دهدهی در شوش!)
۵۰	و اکنون نوبت پاسخ به این پرسش ها است
۵۱	فلسفیدن (شانس با چه کسی است؟)
۵۱	یادداشت شخصی

فصل ۶

مقایسه ی اعداد / جمع و تفریق عددهای سه رقمی /
جمع در جدول ارزش مکانی / تفریق در جدول ارزش مکانی

صفحه	
۲۳	آن چه تاکنون یاد گرفته ایم
۲۴	نقشه ی مفهومی
۲۵	و اکنون یاد می گیریم که ...
۲۷	به این پرسش ها پاسخ دهید
۲۸	بازی کنیم (جمع و تفریق)
۲۹	و حالا به این پرسش ها پاسخ دهید
۳۲	نیم ساعت معلمی / باز ترسیم نقشه ی مفهومی
۳۳	یادگیری با نمایش (رسیدن به سیاوش)
۳۴	سواد خواندن (اون بشه، این هم می شه!)
۳۵	و اکنون نوبت پاسخ به این پرسش ها است
۳۶	فلسفیدن (یک طرفه نمی شود)
۳۶	یادداشت شخصی

فصل ۸

سرشماری / نمودار ستونی / نمودار تصویری / انتخاب نمودار

صفحه	
۵۲	آن چه تاکنون یاد گرفته ایم
۵۳	نقشه ی مفهومی
۵۵	و اکنون یاد می گیریم که ...
۵۶	به این پرسش ها پاسخ دهید
۵۷	بازی کنیم (حدس بزن چه کسی برای میوه خوردن می آید؟)
۵۸	و حالا به این پرسش ها پاسخ دهید
۵۹	نیم ساعت معلمی / باز ترسیم نقشه ی مفهومی
۶۰	یادگیری با نمایش (آمار و نمودار)
۶۱	سواد خواندن (مرگ بیهوده ی مار)
۶۱	پرسه در تاریخ (تیر شماری!)
۶۲	و اکنون نوبت پاسخ به این پرسش ها است
۶۴	فلسفیدن (آره و نمودار)
۶۴	یادداشت شخصی

پیش‌گفتار

در زندگی، ما از آموخته‌هایی بهتر می‌توانیم استفاده کنیم
که هنگام یادگرفتن آن‌ها، و از یادگرفتن آن‌ها، لذت برده‌ایم.

کتاب‌های دبستانک به طور اعم و دبس‌نامه‌های علوم و ریاضی و فارسی به عنوان دانش‌نامه‌های
درسی به طور اخص، بر مبنای فرضیه‌ی بالا، تدارک و عرضه شده‌اند؛ یعنی ما در پی آموزشی
هستیم که تحت آن، آموزش‌پذیر هم یاد بگیرد و هم از این یادگرفتن لذت ببرد. اما کدام در
اولویت است؟

به نظر ما، لذت‌بردن از یادگیری، مهم‌تر از ~~یادگیری~~ است.
اما هدف بزرگ‌تری نیز داریم: عادت کنیم از یادگیری لذت ببریم.

چنین عادتی، حتی از عشق به یادگیری هم پیشرفته‌تر و متعالی‌تر است. عشق به یادگیری را دلایل
و ملزوماتی، ایجاد و جلوه‌گر می‌کنند. اما عادت به لذت‌بردن از یادگیری، نیاز به هر علت و
دلیل ثانویه را از بین می‌برد. کسی که از کوه رفتن لذت می‌برد و کسی که از شعر خواندن لذت
می‌برد، برای خواندن شعر و رفتن به کوه، نیازی به دلیل دیگر و حتی تصمیم و فکر قبلی ندارد.
عادت، سخت‌جان‌تر و منطقی‌تر و مؤثرتر و متعالی‌تر از عشق است.
بله، عادت متعالی‌تر از عشق است. عادت، عشقی است که جایگاه دائمی خود را پیدا کرده و برای
همیشه ماندگار شده است.

دانش‌نامه‌ی درسی که با نام «دبس‌نامه‌ی ریاضی دوم دبستان» - نیم‌سال دوم - در دست شماست،
بر مبنای اهدافی شکل گرفته است که در بالا شمردیم و در بستر روش‌هایی پیاده شده است که در
پایین اشاره می‌کنیم.

کتاب درسی ریاضی پایه‌ی دوم دبستان، ملاک اصلی و نقطه‌ی شروع کار ما برای تهیه‌ی این
دبس‌نامه است. در سراسر این دبس‌نامه نیز پای‌بندی به محتوای برنامه‌ی درسی و چارچوب‌های
آن، فرض ما بوده و سعی کرده‌ایم از آن فراتر و پایین‌تر نرویم.

این دبس‌نامه چهار فصل دارد که مطالبش منطبق با نیمه‌ی دوم کتاب درسی ریاضی پایه‌ی دوم
دبستان است. بقیه‌ی کتاب در جلد اول دبس‌نامه‌ی ریاضی دوم دبستان (نیم‌سال اول) آمده است.

در هر فصل دبس‌نامه، حدود ۱۳ واحد جداگانه وجود دارد که ۸ واحد، درسی و ۵ واحد، جانبی است.

واحدهای درسی و اهداف هر یک از آنها، به شرح زیر است:

آنچه تاکنون یاد گرفته‌ایم	مرور و یادآوری مطالب مرتبط در سال‌های قبل مربوط به همان مبحث، ابزاری برای تسهیل پیش‌خوانی.
نقشه‌ی مفهومی	این دو قسمت، همه‌ی مطالب درسی از همان مبحث را در یک نگاه به دانش‌آموز عرضه می‌کند. اولی برای ایجاد ساختمان منظم ذهنی و دومی به منظور مرور دانش‌آموزان آمده است و فرض ما بر این است که دانش‌آموز این قسمت را در کتاب درسی خوانده است یا خواهد خواند.
و اکنون یاد می‌گیریم که ...	
به این پرسش‌ها پاسخ دهید	پرسش‌هایی در سطح آسان و بر مبنای حیطه‌بندی‌های مؤثر به‌دست آمده از مطالعات جدید آموزشی.
و حالا به این پرسش‌ها پاسخ دهید	پرسش‌هایی در سطح متوسط بر مبنای همان حیطه‌بندی‌ها، اما با عمق بیش‌تر.
نیم‌ساعت معلمی	برای گذر قطعی از مرحله‌ی تثبیت دانش آموخته‌شده، زیرا تا چیزی را درس ندهیم، به طور واقعی یاد نمی‌گیریم.
بازترسیم نقشه‌ی مفهومی	برای گذر از مرحله‌ی تسلط بر دانشی که آموخته‌ایم.
و اکنون نوبت پاسخ به این پرسش‌ها است	پرسش‌هایی در سطح دشوار بر مبنای همان حیطه‌بندی‌ها.

به چند نکته توجه کنید:

* هر پرسش چند گزینه‌ای، ممکن است بیش از یک گزینه‌ی صحیح داشته باشد! حتی ممکن است همه‌ی گزینه‌ها صحیح باشد! و ممکن است هیچ گزینه‌ای صحیح نباشد.

* انواع حیطه‌های طراحی پرسش که سعی شده از توزیع متعادل برخوردار باشد، چنین است:

جلب توجه / مشاهده‌ی دقیق / استخراج مفاهیم / چندجانبگی / جایگزینی افزایشی / جایگزینی کاهش‌ی / وارونه‌سازی / تحلیل ساختاری / ترکیب / توجه به جزئیات و ویژگی‌ها / سازمان‌دهی مجدد / ارزش‌یابی / به کارگیری در عمل.

* پاسخ‌ها را در کتاب نیاورده‌ایم تا راه را برای جست‌وجوی دانش‌آموزان نبندیم.

وقتی روی هر پرسش به اندازه‌ی معینی فکر شود، اگر حتی به پاسخ صحیح هم نرسیم، کار اصلی را انجام داده‌ایم. پاسخ درست برای هر پرسش، همان چند لحظه فکر کردن است. اما به هر حال برای آن‌هایی که پاسخ‌های صحیح را می‌خواهند، امکان تماس و مشاوره‌ی تلفنی را فراهم کرده‌ایم.

مشاوره‌ی درسی تلفنی (روزهای شنبه و چهارشنبه ساعت ۱۵ تا ۱۷) ۸۸۹۱۶۳۵۴

واحد‌های غیردرسی و اهداف هر یک از آن‌ها - که سعی کرده‌ایم تا حد امکان جذاب و برای دانش‌آموز لذت‌بخش باشد. - به شرح زیر هستند:

بازی کنیم	بازی ساده‌ی آموزشی.	محتوای بازی مربوط به همان فصل است که اندکی آن موضوع را تلطیف کند.
سواد خواندن	داستانی برگرفته از متون کهن، مطابق با موضوع همان فصل.	ارتقای سواد خواندن بر مبنای حیطه‌بندی آزمون بین‌المللی پرلز.
یادگیری با نمایش	نمایش کوتاه با موضوع همان فصل.	ایجاد موقعیت کوچک درام برای زمینه‌سازی تعمیق آموخته‌ها.
پرسه در تاریخ	برش کوچک از واقعه‌ای بسیار ساده تا بسیار مهم تاریخی.	توسعه‌ی چشم‌انداز دانش‌آموز درباره‌ی آن موضوع و ایجاد زمینه‌ی به کارگیری آموخته‌های درسی.
فلسفیدن	متنی برای فلسفیدن بر اساس موضوع همان فصل.	ایجاد این باور که هر چیز را طور دیگر هم می‌توان دید و این کار یعنی کمک به تقویت تفکر و استدلال در دانش‌آموز.

علاوه بر این‌ها، فضایی برای «یادداشت شخصی» پیش‌بینی شده است که دانش‌آموز در آن، با توجه به آموخته‌های قبلی و فعلی خود، برای یادگیری در آینده نیز هدف‌گذاری می‌کند.

و در پایان:

حدود ۱۸۰ نقشه‌ی مفهومی و درس‌نامه، حدود ۴۰۰۰ پرسش در سه سطح، ۱۸۰ داستان، ۱۸۰ نمایش‌نامه، ۱۸۰ نکته‌ی تاریخی، ۱۲۰ جدول، ۱۸۰ بازی آموزشی و ۱۸۰ متن فلسفیدنی، به نحوی که یک به یک، همه‌ی فصل‌های همه‌ی کتاب‌های درسی ریاضی، فارسی و علوم را در برگیرد، حاصل تلاش‌های گروهی حدوداً پنجاه نفره است که کارشناسان و کارشناسان ارشد رشته‌ی خود هستند. آنان ماه‌های متمادی کار کرده‌اند و بارها و بارها مطالب را بازبینی کرده‌اند، اما مانند هر کار دیگر که مستلزم کوییدن راه‌های جدید است، این دانش‌نامه‌ها البته بدون نقص نیستند.

امیدواریم به یاری و انتقادات شما.
بدون همراهی شما پیش نمی‌رویم.
سیدرضا تهامی